

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΑΘΗΝΑ
8 ΜΑΡΤΙΟΥ 1990

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ
27

ΝΟΜΟΙ

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 1876

Ελεύθερες συλλογικές διαπραγματεύσεις και άλλες διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

Συλλογικές Συμβάσεις

Άρθρο 1

Έκταση εφαρμογής του νόμου

1. Ο νόμος αυτός αφορά όλους όσους εργάζονται με σχέση εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου σε οποιονδήποτε ημεδαπό ή αλλοδαπό εργοδότη, επιχείρηση, εκμετάλλευση ή υπηρεσία του ιδιωτικού ή δημόσιου τομέα της οικονομίας, στους οποίους συμπεριλαμβάνονται και οι εργαζόμενοι στη γεωργία, κτηνοτροφία και συναφείς εργασίες, καθώς και οι κατ' οίκον εργαζόμενοι.

2. Εφαρμόζεται επίσης και σε φυσικά πρόσωπα τα οποία αν και δεν συνδέονται με σχέση εξαρτημένης εργασίας παρέχουν εργασία υπό συνθήκες εξάρτησης και εμφανίζουν ανάγκη προστασίας αντίστοιχη με αυτή των εργαζομένων.

Άρθρο 2

Περιεχόμενο της συλλογικής σύμβασης εργασίας

Η συλλογική σύμβαση εργασίας μπορεί να ρυθμίζει:

1. Ζητήματα σχετικά με τη σύναψη, τους όρους λειτουργίας και τη λήξη των ατομικών συμβάσεων εργασίας που εμπίπτουν στο πεδίο ισχύος της.

2. Ζητήματα που αφορούν την άσκηση του συνδικαλιστικού δικαιώματος στην επιχείρηση, την παροχή συνδικαλιστικών διευκολύνσεων και τον τρόπο παρακράτησης των συνδικαλιστικών εισφορών και της απόδοσής τους στις δικαιούχες οργανώσεις.

3. Ζητήματα κοινωνικής ασφάλισης, εκτός από τα συνταξιοδοτικά, εφ' όσον δεν έρχονται σε αντίθεση με τη συνταγματική τάξη και την πολιτική των δημόσιων φορέων κοινωνικής ασφάλισης.

4. Ζητήματα σχετικά με την άσκηση της επιχειρηματικής πολιτικής στο μέτρο που αυτή επηρεάζει άμεσα τις εργασιακές σχέσεις.

5. Ζητήματα που αφορούν την ερμηνεία των κανονιστικών όρων της συλλογικής σύμβασης εργασίας.

6. Ζητήματα που προβλέπονται στο άρθρο 12 του ν. 1767/1988 (ΦΕΚ Α' 63) με επιφύλαξη και των αρμοδιοτήτων των συμβουλίων των επιχειρήσεων.

7. Τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συμβαλλόμενων μερών.

8. Ζητήματα σχετικά με τις διαδικασίες και τους όρους συλλογικής

διαπραγμάτευσης, μεσολάβησης και διαιτησίας.

9. Η συλλογική σύμβαση εργασίας μπορεί να περιέχει ρήτρα ειρήνης σχετικά με τα ζητήματα που ρυθμίζει.

Άρθρο 3

Είδη συλλογικών συμβάσεων εργασίας και αρμοδιότητα σύναψής τους

1. Οι συλλογικές συμβάσεις εργασίας διακρίνονται:

α. Σε εθνικές γενικές, που αφορούν τους εργαζόμενους όλης της χώρας.

β. Σε κλαδικές, που αφορούν τους εργαζόμενους περισσότερων ομοειδών ή συναφών εκμεταλλεύσεων ή επιχειρήσεων ορισμένης πόλης ή περιφέρειας ή και όλης της χώρας.

γ. Σε επιχειρησιακές, που αφορούν τους εργαζόμενους μιας εκμετάλλευσης ή επιχείρησης.

δ. Σε εθνικές ομοιοεπαγγελματικές που αφορούν τους εργαζόμενους ορισμένου επαγγέλματος και των συναφών προς το επάγγελμα αυτό ειδικοτήτων όλης της χώρας.

ε. Σε τοπικές ομοιοεπαγγελματικές, που αφορούν τους εργαζόμενους ορισμένου επαγγέλματος ή και των συναφών ειδικοτήτων συγκεκριμένης πόλης ή περιφέρειας.

2. Οι κλαδικές, επιχειρησιακές και εθνικές ή τοπικές ομοιοεπαγγελματικές συλλογικές συμβάσεις δεν επιτρέπεται να περιέχουν όρους εργασίας δυσμενέστερους για τους εργαζόμενους από τους όρους εργασίας των εθνικών γενικών συλλογικών συμβάσεων.

3. Οι εθνικές γενικές συλλογικές συμβάσεις εργασίας συνάπτονται από τις τριτοβάθμιες οργανώσεις των εργαζομένων και τις αναγνωρισμένες ως ευρύτερης εκπροσώπησης οργανώσεις των εργοδοτών ή πανελληνίας έκτασης.

4. Οι κλαδικές συμβάσεις συνάπτονται από πρωτοβάθμιες ή δευτεροβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις που καλύπτουν εργαζόμενους ανεξάρτητα από το επάγγελμα ή την ειδικότητά τους, ομοειδών ή συναφών επιχειρήσεων του ίδιου κλάδου και από εργοδοτικές οργανώσεις, ειδικά όμως για τους εργαζόμενους στις τράπεζες, σε περίπτωση που δεν υπάρχουν εργοδοτικές οργανώσεις του κλάδου, από μεμονωμένους εργοδότες που εκπροσωπούνται με κοινό εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπο ή εκπροσώπους, εφ' όσον αυτοί οι εργοδότες καλύπτουν τουλάχιστον το 70% των εργαζομένων στον κλάδο.

5. Οι επιχειρησιακές συλλογικές συμβάσεις συνάπτονται από συνδικαλιστικές οργανώσεις της επιχείρησης που καλύπτουν τους εργαζόμενους, ανεξάρτητα από την κατηγορία, τη θέση ή την ειδικότητά τους και, εφ' όσον αυτές ελλείπουν, από τις αντίστοιχες πρωτοβάθμιες κλαδικές οργανώσεις και από τον εργοδότη.

6. Οι εθνικές ομοιοεπαγγελματικές συλλογικές συμβάσεις συνάπτονται από την πλευρά των εργαζομένων από δευτεροβάθμιες ή πρωτοβάθμιες ομοιοεπαγγελματικές συνδικαλιστικές οργανώσεις πανελληνίας έκτασης.

Από την πλευρά των εργοδοτών, οι εθνικές ομοιοεπαγγελματικές

Εισηγητής χωρίς ψήφο, ορίζεται υπάλληλος της Διευθύνσεως Δ3 του Υπουργείου. Επίσης στην επιτροπή μπορούν να προστεθούν και δύο επισημ-νες ειδικοί στα εργατικά ή κοινωνιολογικά θέματα.

2. Για τη διευκρίνιση κάθε χρήσιμης λεπτομέρειας στην εφαρμογή αυτού του νόμου, εκδίδεται απόφαση του Υπουργού Εργασίας.

Άρθρο 29

1. Οι περιπτ. α' β' και ζ' της παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 1597/1985 (Α' 68) αντικαθίστανται ως εξής:

α. Η παραγωγή της πραγματοποιείται από Έλληνας ή από νομικό πρόσωπο εγκαταστημένο στην Ελλάδα και του οποίου ο νόμιμος εκπρόσωπος είναι Έλληνας.

β. Το πρωτότυπο της ταινίας είναι ελληνόγλωσσο και έχει σενάριο και διαλόγους γραμμένους στην ελληνική γλώσσα, από συγγραφέα Έλληνα ή ελληνικής καταγωγής, ασχέτως μέρους των διαλόγων που έχουν γυριστεί σε άλλη γλώσσα όπως επιβάλλει το σενάριο ή έχει σενάριο γραμμένο από συγγραφέα υπήκοο των χωρών μελών της ΕΟΚ το οποίο πρέπει να μεταφραστεί στην ελληνική γλώσσα.

Σε περίπτωση συμμετοχής ξένου ηθοποιού είναι απαραίτητη η μεταγλώττισή του στην ελληνική γλώσσα.»

ζ. Το σύνολο του εργατικού προσωπικού είναι Έλληνες και έχουν ασφαλιστεί στο Ι.Κ.Α. ή άλλο δημόσιο ασφαλιστικό οργανισμό ή σε ένα από τα καθεστάτα κοινωνικής ασφάλισης που ισχύουν στα άλλα κράτη μέλη της Ε.Ο.Κ..»

2. Οι παράγραφοι 2 και 3 του άρθρου 5 του ν. 1597/1986 αντικαθίστανται ως εξής:

«2. Για την εφαρμογή των διατάξεων της ανωτέρω παραγράφου, οι πολίτες κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας εξομοιώνονται με τους Έλληνες πολίτες.

3. Με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού, ύστερα από σύμφωνη γνώμη του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κινηματογραφίας μπορούν να εξααιρεθούν κριτήρια που ορίζονται στην παράγραφο 1, εκτός από αυτό που αφορά στην υποχρέωση έκδοσης του πρωτοτύπου της ταινίας στην ελληνική γλώσσα.»

3. Οι παρ. 4 και 5 του άρθρου 7 του ν. 1597/1986, αντικαθίστανται ως ακολούθως:

«4. α. Κάθε χρόνο καταβάλλεται στους επιχειρηματίες αιθουσών προβολής ταινιών ποσό ίσο με ποσοστό 20% του ειδικού φόρου που εισπράχθηκε από τα εισιτήρια που πραγματοποιήσε η αίθουσα στη διάρκεια του χρόνου.

β. Αν η αίθουσα έχει προβάλει ταινίες που οι διάλογοι της πρωτότυπης τελικής μορφής τους είναι στην ελληνική γλώσσα ασχέτως μέρους των διαλόγων που έχουν γυριστεί σε άλλη γλώσσα, όπως ενδεχομένως επιβάλλει το σενάριο, το ποσοστό αυξάνεται σε 30% για μια εβδομάδα προβολής, σε 40% για δύο και σε 55% για τέσσερις εβδομάδες προβολής. Κατά την προβολή ελληνικών ταινιών στη χειμερινή περίοδο, η αίθουσα πρέπει να έχει συμπληρώσει πλήρες διωρο πρόγραμμα με ταινία μικρού μήκους.

γ. Τα πιο πάνω ποσοστά (εδάφ. α και β) καταβάλλονται όταν η αίθουσα πραγματοποιήσε μέχρι 100.000 εισιτήρια. Για τα εισιτήρια πάνω από 100.000 δεν καταβάλλεται οποιοδήποτε ποσό.

5. Τα ποσοστά που προβλέπονται στην παράγραφο 4 μπορούν να αναπροσαρμόζονται κάθε τρία χρόνια με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού.»

Άρθρο 30

Στις κατηγορίες των διατάξεων του άρθρου 2 παρ. 1 του ν. 780/1978 περιλαμβάνονται και οι Τεχνικοί Τύπου Αθηνών και Θεσσαλονίκης.

Άρθρο 31

Από 1-1-1991 καταργείται η διάταξη της παραγράφου 4 του άρθρου 14 του ν.δ. 3755/1957 «περί αυξήσεως αναδρομικώς των αποδοχών των μειωθέν, τροποποιήσεως και συμπληρώσεως του ν. 3239/1955 κ.λπ.».

Άρθρο 32

1. Η παρ. 4 του άρθρου 21 του ν. 1469/1984 τροποποιείται ως

εξής:

«4. Σε περίπτωση εργασίας αυτών που παίρνουν το επίδομα τύπου σύνταξης με βάση τη διάταξη του άρθρου 42 του ν. 1140/1981 και των επιμέρους αποφάσεων που έχουν εκδοθεί, καταβάλλεται ολόκληρο το δικαιούμενο ποσό του επιδόματος από τους ασφαλιστικούς οργανισμούς.»

2. Στην παρ. 13 του άρθρου 18 του ν. 1759/1988 προστίθενται: «ορθοπεδικών μηχανημάτων και βοηθημάτων».

Άρθρο 33

Το οριζόμενο από το άρθρο 24 του ν. 1545/1985 (ΦΕΚ 91/Α της 20-5-85) ανώτατο όριο αποζημίωσης αυξάνεται από την ισχύ του παρόντος στο ποσό του ενός εκατομμυρίου πεντακοσίων χιλιάδων (1.500.000) δραχμών.

Άρθρο 34

Μετάταξη - μεταφορά προσωπικού

1. Επιτρέπεται η μετάταξη τακτικών υπαλλήλων α) από υπουργείο σε υπουργείο ή σε ν.π.δ.δ. ή ο.τ.α., β) από ν.π.δ.δ. σε Υπουργείο ή άλλο ν.π.δ.δ. ή ο.τ.α., γ) από ο.τ.α. σε υπουργείο ή ν.π.δ.δ. ή άλλο ο.τ.α., και δ) από φορείς του δημόσιου τομέα των περιπτώσεων γ', ε', στ' και ζ' της παρ. 6 του άρθρ. 1 του ν. 1256/1982, όπως ισχύει, σε υπουργείο, ν.π.δ.δ. και ο.τ.α., ύστερα από σύμφωνη γνώμη των οικείων υπηρεσιακών συμβουλίων, εφ' όσον για οποιονδήποτε λόγο πλεονάζουν στην υπηρεσία στην οποία ανήκουν οργανικώς. Η μετάταξη γίνεται και χωρίς αίτηση των υπαλλήλων.

2. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις των παρ. 2-10 του άρθρου 20 του ν. 1735/1987.

3. Έκτακτο προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, φορέων του δημόσιου τομέα των περιπτώσεων γ', ε', στ' και ζ' της παρ. 6 του άρθρου 1 του ν. 1256/1982, όπως ισχύει, εφ' όσον με οποιονδήποτε τρόπο πλεονάζει, μπορεί να μεταφέρεται, με αίτηση ή χωρίς αίτηση, σε υπηρεσίες του Δημοσίου, ν.π.δ.δ. και ο.τ.α. και να κατατάσσεται σε κενές θέσεις, με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, εφ' όσον έχει τα γενικά και ειδικά τυπικά προσόντα που προβλέπονται για τις θέσεις αυτές. Αν δεν υπάρχουν κενές θέσεις, η κατάταξη γίνεται σε προσωποπαγείς θέσεις με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, αντίστοιχης εκπαιδευτικής βαθμίδας, οι οποίες συνιστώνται αυτοδικαίως με την απόφαση μεταφοράς κατά ειδικότητα και αριθμό ίσο με τον αριθμό των προσώπων που θα καταταγούν σ' αυτές. Για το συνολικό αριθμό των θέσεων αυτών κατά ειδικότητα εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του αρμόδιου για την πρόσληψη οργάνου που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Οι πιο πάνω προσωποπαγείς θέσεις καταργούνται αυτοδικαίως μόλις κενωθούν με οποιονδήποτε τρόπο. Το παραπάνω προσωπικό διέπεται από τις διατάξεις του Κεφ. Γ' του ν. 993/1979 ή του ν. 1188/1981, προκειμένου για το προσωπικό των ο.τ.α., όπως ισχύουν.

4. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 13, 14, 15 εδάφ. α', 16, 17 και 18 του άρθρου 20 του ν. 1735/1987.

5. Οι διατάξεις των παρ. 3 και 4 δεν εφαρμόζονται σε φορείς του δημόσιου τομέα που δεν είναι βιώσιμοι, ιδίως λόγω πτώχευσης ή θέσης υπό εκκαθάριση.

6. Οι διατάξεις της παρ. 1 εφαρμόζονται και για τη μεταφορά προσωπικού με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου του Δημοσίου, ν.π.δ.δ. και ο.τ.α. που πλεονάζει για οποιονδήποτε λόγο στην υπηρεσία στην οποία ανήκει οργανικώς. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις των παρ. 3 και 4.

7. Όταν η μετάταξη ή μεταφορά γίνεται σε κενή θέση ή συνιστώμενη προσωποπαγή θέση, καταργείται με την απόφαση μετάταξης ή μεταφοράς η θέση που κατέχει ο μετατασσόμενος ή μεταφερόμενος υπάλληλος.

8. Ο αριθμητικός κατά κλάδο ή ειδικότητα καθορισμός του πλεονάζοντος προσωπικού γίνεται με απόφαση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης και του οικείου υπουργού, ύστερα από γνώμη επιτροπής που συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης από:

- έναν εκπρόσωπο του Υπουργείου Προεδρίας της Κυβέρνησης,
- έναν εκπρόσωπο του οικείου Υπουργού,
- έναν εκπρόσωπο του οικείου ν.π.δ.δ. ή ο.τ.α. ή άλλου φορέα του